

De Vraagbaak over:

Inspraak in de zorg

Als een jongere professionele hulp vraagt, volgt een proces vol keuzes over diagnose en behandeling. Wie maakt deze keuzes? Hebben en willen jongeren inspraak?

Rapportcijfers

Jongeren over hun betrokkenheid bij:

besluiten over hun behandeling

5,2

5,9

besluiten over hun diagnose

19 van de **30** jongeren en jongvolwassenen willen vooral zelf bepalen welke zorg ze krijgen.

Bij **6** van hen was dit ook echt het geval.

"Ik kreeg tijd om te bedenken wat ik wilde in mijn behandeling. De juiste informatie werd aangeleverd, hier kon ik mee op weg. Door zelf keuzes te maken had ik meer eigen regie. Dit is voor mij erg belangrijk."

8 van de **30** jongeren en jongvolwassenen willen samen met hun zorgverlener en/of ouders bepalen welke zorg ze krijgen.

"Vaak weet je zelf niet wat je nodig hebt qua behandeling. Daarvoor zit je ook bij een zorgverlener. Het is goed om vertrouwen te hebben in diens expertise."

"Als je niet lekker in je vel zit, kun je waarschijnlijk niet goed beslissen wat voor zorg je nodig hebt. Je moet op experts kunnen vertrouwen dat zij voor jou de beste behandeling kunnen adviseren en uitvoeren. Maar natuurlijk moet je als zorgvrager inspraak hebben op waar jij het meeste behoefte aan hebt."

Jongeren vinden het moeilijk om op te staan voor hun recht op inspraak.

"Ik vind het moeilijk om mijn eigen rechten te bespreken, en de eisen en verwachtingen die ik mag hebben."

"Als je niet tevreden bent over de behandeling of behandelaar, hoe en wanneer geef je dit dan aan? Is daar ruimte en begrip voor? Wat zijn de consequenties? Bij wie kun je dan terecht?"

Stel: jij hebt het voor het zeggen.

Hoe kunnen zorgverleners jongeren en jongvolwassenen zo goed mogelijk betrekken bij de behandeling?

Stel samen met mij behandeldoelen op

"Hierdoor krijg ik hulp voor de problemen die ik ervaar in plaats van voor de problemen waarvan men denkt dat ik die heb."

"Het is goed om samen doelen te bepalen. Daar kun je naartoe werken en het geeft een duidelijk eindpunt aan."

Neem de tijd om goed te luisteren naar wat ik nodig heb

"Er wordt vaak wel gevraagd naar wat ik wil, maar ze luisteren niet naar mijn antwoord."

"Luisteren. Niet horen, maar luisteren."

"Je doelen bepalen is niet iets wat in één sessie meteen boven tafel komt. De tijd hiervoor nemen is belangrijk."

Leg uit welke behandel-mogelijkheden er zijn, zodat ik kan meebeslissen

"Het is de taak van de zorgverlener om te bepalen welke behandeling het best aansluit bij je klachten en doelen. Daarover heeft de zorgverlener meer kennis dan jij. Daarna kan de zorgverlener uitleggen wat de voor- en nadelen zijn en beargumenteren waarom dit een goede behandeling is en of je dat inderdaad wil."

"Verschillende opties bieden of ten minste meer uitleggen. We weten nog niet alles en we weten ook nog niet hoe het allemaal werkt en hoe we daar om moeten vragen, dus reik uit naar ons."

De Vraagbaak is een onderzoekspanel van NJR Hoofdzaken en het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie. Hiermee verzamelen we van een groep jongeren ervaringskennis over mentale gezondheid, psychische kwetsbaarheden en behandeling in de jeugd- en/of jongvolwassenen GGZ. De resultaten delen wij met hulpverleners, beleidsmakers, onderzoekers en docenten, om de zorg voor jongeren te verbeteren. De Vraagbaak werkt met online vragenlijsten, die anoniem verwerkt worden. Aan deze peiling deden 30 jongeren mee, met een gemiddelde leeftijd van 22 jaar.

